

**Леб'язький ліцей
Чкаловської селищної ради
Чугуївського району Харківської області**

**Протокол № 5
засідання наради при директорові.**

29.12.2022 р.

Голова: директор ліцею – Серeda А.І.

Секретар: заступник директора з НВР – Пономаренко О.В.

Присутні: 18 чоловік

Відсутні: -

Порядок денний:

- 1. Про роботу психологічної підтримки здобувачів освіти, батьків та педагогів в умовах воєнного стану.*
- 2. Про адаптацію здобувачів освіти 1, 5 класів.*
- 3. Про затвердження плану здійснення освітнього процесу на час відключення електроенергії.*
- 4. Щодо відповідальності батьків за забезпечення навчання та освітнього процесу своїх учнів під час організації освітнього процесу за допомогою технології дистанційного навчання.*
- 5. Про оцінювання навчальної успішності учнів 5 класу в I семестрі.*
- 6. Про стан роботи педагогічного колективу щодо безпеки життєдіяльності здобувачів освіти в умовах воєнного стану.*

І СЛУХАЛИ:

Саратовську Антоніну Миколаївну, яка надала інформацію про психологічну допомогу в умовах війни. Контакти щодо психологічної підтримки

Цілодобова безоплатна правова допомога /Free Legal Aid. - 0 800 213 103.
Консультування з правових питань.

Центр психосоціальної підтримки НаУКМА та БО «Голоси дітей». Гаряча лінія для дітей (08.00 – 22.00): 096 039 22 58; 099 198 57 95; 063 558 12 82.

Гаряча лінія НУО «Людина в біді» Безкоштовні психологічні консультації (24/7) 0 800 210 160.

Центр-Ресурс Професіонал. Системний сімейний психотерапевт. 09.00 – 20.00 тел у Польщі +4873 311 52 96. Вайбер, телеграм: (067)-718-99-66 (063)-721-04-63 (066)-219-09-73.

Сильне емоційне потрясіння, стрес, відчуття небезпеки можуть викликати у дитини психологічну травму. Як визначити, що у вашої дитини психологічна травма, та

як ви можете їй допомогти. Якщо дитині потрібна допомога спеціаліста - можна звертатися на дитячу гарячу лінію нашого партнера Ла Страда-Україна/La StradaUkraine, яка працює в онлайн режимі. Щоб отримати консультацію пишть: Фейсбук - <https://www.facebook.com/childhotline.ukraine/> Інста - https://www.instagram.com/childhotline_ua Telegram - @CHL116111

Безкоштовна інтернет - платформа психологічної допомоги "Розкажи мені". Для отримання допомоги потрібно коротко описати свій запит і надіслати заявку за цим посиланням (<https://tellme.com.ua>)

Модератори платформи підберуть спеціаліста, і він якнайшвидше зв'яжеться з вами. Консультації проводяться безкоштовно у режимі онлайн.

Крім того, команда Інституту когнітивного моделювання розробила роботу Psychological First Aid у співпраці з фахівцями кафедри медичної психології, психосоматичної медицини та психотерапії НМУ імені Богомольця та проекту «Друзі». Стане в нагоді в перші години після травматичної події - ви можете ознайомитися з ним, перейшовши за посиланням (https://t.me/friend_first_aid_bot)

Також у цьому напрямі роботи дуже доцільно використовувати матеріали, які розміщені на сайті Державна наукова установа «Інституту модернізації змісту освіти» за посиланням

<https://imzo.gov.ua/psychologichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/materialy-dlia-vykorystannia-v-roboti-pid-chas-voienykh-diy/>.

УХВАЛИЛИ:

1. Прийняти до уваги запропоновані рекомендації та враховувати їх під час організації освітнього та виховного процесів.

2. Ознайомитись з матеріалами для використання у своїй роботі розміщених на сайті Державної наукової установи «Інституту модернізації змісту освіти».

П СЛУХАЛИ:

Пономаренко Оксану Вікторівну, яка зазначила, що адаптація першокласників до шкільного життя залежить від готовності дитини до навчання, тобто сформованості основних передумов навчальної діяльності. Дотримуючись принципу наступності дошкільної та початкової освіти, необхідно враховувати рівні розвитку дітей, яких вона відвідує. Адаптація має бути природним продовженням розвитку освіти та навчання, що сьогодні є вимогою НУШ. Особисто найціннішим є здорова дитина з активною навчально-дослідницькою позицією до життя, це дитина, яка вміє вчитися з різноманітних джерел і критично оцінює учнів громадян України.

Філософія нової української школи наголошує на суб'єктивності навчання, необхідності оволодіння учнями способами навчальної діяльності, а також досвідом взаємодії з іншими. Щоб підготувати дитину до оволодіння новою домінуючою діяльністю, першочерговим завданням має бути освітня діяльність, а дитина має бути готова психічно та фізично. Вчорашні дошкільнята з хвилюванням чекають 1 вересня і ставляться до навчання позитивно. Будь щасливим володарем портфеля, піднімай руку на уроці, отримуй оцінки - все це як чудова гра. Але потім ви можете виявити, що грати не так вже й весело. Але «вийти з гри» вже не можна, натисніть «Esc». Велика

кількість обов'язків і обмежень першокласників змінює позитивний імідж школи.

Якщо ваша дитина не може впоратися з психоемоційним стресом, то:

- шкільна обстановка стає джерелом стресу;
- зниження працездатності та успішності.

Які адаптаційні особливості першокласників?

Під адаптацією іноді розуміють процес пристосування. Однак адаптація — це не просто звикання до чогось. Це здатність розвиватися в середовищі, в якому знаходиться людина. Тим не менш, у контексті шкільного навчання важливо, щоб діти не лише «імітували» нові ситуації – їм потрібно:

- а) утримувати себе;
- б) підтримувати сімейні цінності та поєднувати їх з новими цінностями, сформованими новими соціальними взаємодіями.

За рівнем адаптивності дітей зазвичай можна розділити на 3 групи:

Перша група дітей (вищий рівень) звикає до школи протягом перших двох місяців навчання. Ці діти швидко влилися в колектив, «вчилися» в школі, заводили нових друзів у класі, майже завжди були в гарному настрої, виконували всі прохання вчителя дружньо, сумлінно, без видимої напруги.

Друга група дітей (середній рівень) має тривалий період адаптації, подовжується час поведінки, що не відповідає шкільним вимогам: діти не сприймають навчання, не спілкуються з учителями, дітьми. Завдяки доброзичливості та тактовності вчителя до кінця першого семестру відповіді дітей відповідали вимогам школи.

Третю групу («групу ризику») становили діти з труднощами психосоціальної адаптації. Вони не засвоюють уроків, демонструють негативні моделі поведінки, які є різким проявом негативу. На таких дітей часто скаржаться вчителі.

Не останню роль в процесі адаптації відіграє вчитель. Психологи повинні забезпечити та, якщо необхідно, підготувати вчителів до нового психологічного підходу, який включає такі аспекти: повага до особистості дитини; презумпція обдарувань дитини; підтримка її оптимістичного життя; інтелектуальна радість; мислення, творчість, самооцінка та впевненість у собі; взаємодія на основі партнерства; створення атмосфери довіри та взаємоповаги.

Вчителі повинні усвідомлювати свою роль у створенні належних умов для успішної інтеграції першокласників. Педагог повинен знати особливості сучасних дітей і використовувати їх у своїй практиці. Під час будь-якого процесу адаптації для дитини надзвичайно важливий ресурс «управління», оскільки дитина дуже чутлива до підтримки, яку отримує. Психологічна допомога та позиція дорослого поруч з дитиною – це пошук прихованих ресурсів у розвитку дитини, які базуються на власних можливостях дитини, розкривають потенціал дитини, сприяють розвитку компетентності як основної риси особистості.

Відповідно до загальної мети освіти завдання початкової школи – забезпечити різнобічний розвиток дитини з урахуванням її вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей, сформувати в неї загальнокультурну та морально-етичну цінність, ключові та предметні компетентності, необхідні життєві та соціальні навички, які забезпечать його готовність до середньої школи, демократичного суспільства та життя. Розвиток цих умінь і навичок починається з раннього віку, вони формуються в міру адаптації дитини до нового освітнього середовища та засвоєння системи знань, необхідних для успішної соціалізації. Як уточнили в НУШ, немає

прецедентів проведення попередніх оцінювань, вступних іспитів, співбесід чи інших заходів, які намагаються визначити здатність дитини до школи.

До ліцею приймаються всі учні незалежно від місця проживання. Психологічна служба закладу освіти відповідає за створення належних психолого-педагогічних умов для залучення дитини до навчальної діяльності, що допоможе запобігти негативним явищам у її психіці, таким як порушення психічної рівноваги, емоційна нестійкість, втрата інтерес до навчання. Контроль за адаптацією першокласників покладено на практичного психолога навчального закладу через планову програму психологічної допомоги, а також відвідування занять та занять, спостереження за дітьми під час екскурсій, спілкування з ними, проходження психодіагностичного тестування. З самого початку навчання психолог повинен на основі спостережень, бесід з батьками про особливості розвитку дитини, її індивідуальні психофізіологічні особливості давати вчителю інформацію про ступінь підготовленості учнів до систематичного навчання.

Для забезпечення перерахованих вище умов необхідно розробити програму діагностики рівня розумового розвитку першокласників, згідно з Положенням про психологічну службу вона повинна мати невелику кількість методик, але бути інформативною для психолога, вчителя та батьків. При виборі методів діагностики та способів їх реалізації важливо враховувати вимоги Національної академії наук. Сьогодні важливими вважаються цінності дитиноцентризму, в результаті психолог і педагог тепер будуть оцінювати динаміку розвитку особистості та визначати її потенціал. Акцент було зміщено з «пошуку недоліків» на «виявлення можливостей». При виборі методів слід використовувати найбільш ефективні варіанти групової діяльності. Діагностична мета програми – дослідити основні компоненти процесу підготовки до шкільного життя, що сприятиме успішній, «нетравмованій» адаптації: мотиваційну готовність, емоційно-вольову, інтелектуальну, соціальну готовність.

Важливим є застосування методів групової діагностики першокласників, це дозволить зібрати значний обсяг інформації про необхідні психічні процеси для ефективної адаптації, а також виявити дітей, які потребують додаткового обстеження чи корекційних занять. Частина методик підібрана так, щоб можна було спостерігати за розвитком у процесі навчання. Діагностична програма - це практичний посібник з дій психолога, спрямований на підвищення ефективності роботи в професії. Програма діагностики має кілька відомих методів, а також модифіковані та пропріетарні версії. Складовою комплексної програми є колективний метод збору даних, одночасно може бути обстежено 15-20 студентів. Для постановки діагнозу необхідно не менше чотирьох сеансів.

Методика вивчення адаптації в першому класі повинна відповідати таким вимогам:

- всі методи повинні бути включені в уроки.
- оцінювати конкретні аспекти адаптації дитини до навчання;
- мають колективний характер;
- отримувати інформацію, яка не тільки оцінює, але й інструктує психолога про причини потенційної нездатності чи недостатнього розумового розвитку;
- бути ефективним у способі виконання завдань і кількості часу, який на це потрібно.

Процес включає чотири етапи діагностики групи людей. При необхідності я можу особисто оглянути кожну дитину окремо, яка потребує такого огляду, або якщо це дитина з ООП. Під час обстеження важливо дотримуватися послідовності затвердження методик, адже так, ви можете отримати додаткову інформацію про

працездатність дитини. Час, необхідний для діагностики пацієнта, не повинен перевищувати 35-40 хвилин. У разі потреби психолог залучає асистента (за наявності) для допомоги у вирішенні питань, які можуть виникнути у дітей під час дослідження, а також підписує імена дітей на аркушах.

Для ініціації уваги під час діагностичного заняття психолог цікавиться уподобаннями учнів щодо навчання: «Чи подобається тобі вчитися в школі?», пояснює, що мета проекту — спостерігати за тим, як діти малюють. Перед проведенням тестів корисно виконати кілька психогімнастичних вправ, які покращують увагу та пам'ять. Під час виконання обов'язків дитині необхідно допомагати, розповідати, що вона все робить правильно і успішно (незалежно від фактичного результату). Без цього зворотного зв'язку нервова дитина може просто не вчитися. Важливо визнати, що ця практика поширюється на всіх дітей; позитивні відгуки про їхні відповіді мають для них вирішальне значення.

Найефективніший час для застосування першої порції методів – приблизно на 3-5 день навчання першокласників. Психолог співпрацює з педагогом у виборі місця і часу проведення діагностики. Найефективніший термін – 3-4 заняття на початку тижня. До першого розділу входять: тест Керна-Джирасека, методика «Хаус» і методика «Намисто».

Другий розділ прийомів слід визначити пріоритетним і застосовувати протягом 3-4 днів після першого. Він містить методики дослідження мотивації до навчання, а також методики діагностики розвитку довільності дитини. Рекомендована «Методика дослідження мотивації першокласників» (М.Р. Гінзбург) змінив процедури «малювання хвилястої лінії», «розфарбування кіл» і «копіювання за зразком». Відповіді учнів фіксуються на спеціальному бланку.

Третій блок проводиться через два - три тижні шкільного навчання з метою діагностики інтелектуальної готовності, діагностики розвитку психічних процесів (зорової та слухової пам'яті). Відповіді учнів вносяться до спеціально розробленого бланку. Рекомендовано модифіковані тест «Зорової пам'яті», тест «Слухової пам'яті», методика «Четвертий зайвий».

Четвертий блок проводиться в листопаді-грудні за методиками «Погана, гарна дитина і Я» та методикою «Будиночки».

Методика «Будиночки» дає можливість дослідити емоційну сферу дитини, а саме вищі емоції соціального генезу, особистісні переваги і діяльнісні орієнтації, емоційне ставлення дитини до школи.

Методика «Гарна, погана дитина і я» є модифікацією і синтезом методик «Намалюй людину» Керна- Джирасека (Гудинаф), Люшер тесту.

Спрямована на виявлення особливостей особистісного розвитку, тривожності, прогнозу соціально-психологічної адаптації до школи, особливостей сімейних взаємин, можливих невротичних проблем у дитини, спрямованості особистості дитини, розвитку зорового сприйняття і уявлень, дрібної моторики, енергетичних характеристик діяльності.

Основним завданням комплексної діагностики є визначення індивідуально-психологічних особливостей та загальної навчальної здатності студентів першого курсу з метою персоналізації їх пізнавальної діяльності та організації безболісного процесу адаптації.

За допомогою цих методів збагачуються знання про індивідуальність кожної дитини та визначаються засоби забезпечення найкращого розвитку дитини. За

результатами діагностичного обстеження після першого та другого етапів буде проведено батьківську бесіду з питань адаптації, де батьки ознайомляться відповідно з роботою дитини та рекомендаціями психолога.

На основі комплексної оцінки і спостережень учня, а також іншої інформації можна висунути гіпотези щодо рівня адаптованості або проявів шкільної дезадаптації. До отриманих результатів також слід включити відомості про фізичний розвиток дитини, результати опитування щодо успішності учнів, відомості про вчителів і батьків. Крім того, психологи також можуть використовувати методи визначення у дітей домінантного типу сприйняття інформації та типу темпераменту. Надаючи рекомендації певній цільовій групі, психолог, дотримується принципу «НЕ ЗАШКОДЬ», і має бути впевненим, що ця інформація не буде використана проти дитини.

Початок навчання у школі – стрес для дитини, один з найбільш відповідальних моментів у житті. А заклад освіти – новий величезний світ, до якого треба звикнути. Звикнути до школи не так просто, адже мова йде не лише про новий режим, обов'язки та плани, а й про розширення меж спілкування, нові стосунки, неочікувані життєві ситуації, незвичні емоції. Статистика говорить, що тільки 50% дітей встигають адаптуватися до нових умов протягом півроку. Тому адаптації першокласників в умовах НУШ приділяється окрема увага.

Загалом проблеми, які можуть виникнути під час адаптації першокласників до школи можна умовно поділити на три групи:

психологічну – звикання до нових вимог;
біологічну – звикання до нового режиму;
соціальну – входження до учнівського колективу.

Що ж має зробити вчитель для того, що адаптаційний період першокласників НУШ пройшов успішно?

ПОРАДИ ВЧИТЕЛЮ: ЯК АДАПТУВАТИ ПЕРШОКЛАСНИКІВ ДО НАВЧАННЯ В НУШ

1. Перш за все – дбати про інтереси дитини, сприймати її як рівноправного партнера.
2. Створити сприятливий психологічний клімат у класі.
3. Створювати атмосферу успіху.
4. Допомогти дитині усвідомити себе як особистість, розвивати адекватну самооцінку.
5. Розвивати мотивацію учня.
6. Розвивати важливі психологічні якості: ініціативність, працездатність, самодисципліну, відповідальність, вміння розподіляти свій час.
7. За необхідності проводити корекційну роботу (звісно, спільно зі психологом).
8. Забезпечити простір для виявлення здібностей дитини: художніх, творчих, інтелектуальних, спортивних тощо.
9. Здійснення психологічної підтримки, особливо у випадку вираженої дезадаптації.
10. Забезпечення індивідуального підходу до дитини.
11. Також рекомендую акцентувати увагу на успіхах дитини, ніколи не вдаватися до групової критики, порівнювати результати роботи тільки з попередніми роботами учня, використовувати наочність та ігрові методи навчання.
12. Завжди - проводити заняття з позитивними емоціями.

Звісно, велику роль у тому, як швидко дитина звикне до школи, відіграють і батьки.

Втім, вони далеко не завжди точно знають, як варто діяти.

У такому разі вчителю варто з самого початку, ще на перших зборах, звернути увагу батьків на проблеми, які можуть виникнути у майбутньому.

Також додатково варто розробити пам'ятку, до якої батьки можуть звертатися у складних ситуаціях:

1. Пояснити дитині, для чого вона має ходити у школу, розповідати про неї.
2. Встановити режим дня.
3. Розказати дитині, що вона завжди може звернутися до вчителя з запитанням.
4. Пояснити, що у школі існують правила, яким варто слідувати.
5. Сформувати правильну самооцінку.
6. Розвивати комунікабельність.
7. Розвивати та підтримувати бажання вчитися.
8. Слухати дитину, давати поради.
9. Взаємодіяти зі вчителем та психологом.
10. Дбати про здоров'я дитини.
11. Допомогати у підготовці до школи.
12. Організувати робоче місце дитини.
13. Привчати до охайності й порядку.
14. Привчати до самостійності.
15. Заохочувати найменші успіхи дитини у навчанні й поведінці, використовуючи для цього слова-схвалення.
16. Радійте вашій дитині!
17. Розмовляйте з дитиною спокійним голосом.
18. Будьте терплячими.
19. Щодня читайте дитині.

Як забезпечити успішну адаптацію учнів до навчання у п'ятому класі. Період адаптації для учнів 5 класу – один із найважчих періодів у шкільному житті.

Ефективну адаптацію п'ятикласників до процесу початкового навчання забезпечать:

- Цілеспрямована координація дій адміністрації школи, вчителів-«предметників», класних керівників;
- Виховна робота з практичними психологами та бригадами.

Адаптація учня — пристосування учня до систематичного й організованого навчання в школі, що характеризується повною соціалізацією, гармонійним розвитком учнів, успішністю у навчанні.

Під час переходу учнів із початкової до основної школи у них значно зростає нервово-психічне напруження та напруження серцево-судинної системи. Тому в перші дні навчання у п'ятому класі в учнів спостерігається низький рівень працездатності, уваги.

П'ятикласники адаптуються до нових умов навчання так само складно, як і під час вступу до школи. Особливі труднощі в адаптації переживають ті учні, які до п'ятого класу перейшли з іншої школи, а інколи — з іншого населеного пункту.

Отже, серйозними випробуваннями для психіки учня п'ятого класу є:

різка зміна умов навчання;

розмаїтість і якісне ускладнення вимог, що висувують перед учнем різні вчителі-«предметники»;

зміна позиції старшого учня у початковій школі на наймолодшого в основній.

Більшість учнів вважають перехід із початкової школи в основну школу важливим кроком у своєму житті. Поява кількох вчителів — «дисциплін» з різними

вимогами, різними характерами та різними стилями викладання — є для них очевидною ознакою зростання.

Деякі п'ятикласники бачать свою нову посаду як можливість перезапустити шкільне життя та налагодити стосунки з учителями. Ці учні з гордістю розповідають батькам, рідним, друзям про свої успіхи в школі.

Зміни, які відбуваються під час переходу учнів до основної школи, характеризуються високими вимогами до:

- Інтелектуальний та особистісний розвиток учнів;
- Ступінь розвитку знань, компетентності та навичок.

Після вступу до основної школи в житті учнів відбулися такі зміни:

1. Збільшення кількості та кількості навчальних предметів;
2. Зросла важливість мультидисциплінарної освіти;
3. Розширилося коло вчителів-«предметників», які систематично спілкуються з учнями;
4. Першого вчителя заміщає завуч;
5. Перехід на кабінетну систему навчання.

Для учнів у цей період зазвичай:

- низька організованість;
- Неуважність і порушення дисципліни на уроці;
- зниження інтересу до навчання та його результатів;
- Знижена самооцінка;
- Високий рівень тривожності.

Причини труднощів адаптації:

- недосконала система організації освітнього процесу — відсутність чітких вимог до учня;
- дезорганізованість педагогічного та учнівського колективів;
- неправильні методи виховання в сім'ї — несприймання дитини, відсутність єдиних вимог з боку батьків, жорстоке ставлення до дитини, занадто лояльне ставлення до дитини;
- особливості розвитку дитини - несформованість емоційно - вольової сфери, слабка саморегуляція поведінки, психофізіологічні особливості дитини, слабкий тип нервової системи, підвищена емоційна чутливість, переважання процесів збудження над процесами гальмування.

Причини дезадаптації учнів 5-х класів:

Адаптацію учнів до основної школи затримують неузгоджені, інколи навіть суперечливі вимоги вчителів. Перебуваючи у ситуації множинності вимог, учні мають навчитися враховувати, зіставляти ці вимоги, долати пов'язані з ними труднощі. Усі ці вміння знадобляться їм надалі, навіть після завершення навчання у школі.

Дезадаптація учнів — це порушення процесу пристосування учнів до нових умов навчання, що характеризується зниженням успішності в навчанні, неадекватною поведінкою учнів, заниженням самооцінки, підвищеним рівнем тривожності.

Труднощі для учнів п'ятого класу можуть бути також пов'язані з необхідністю пристосовуватися до певного ритму, стилю мовлення та стилю викладання вчителя — «предмету» кожного уроку. Адже в початковій школі не потрібно так часто адаптуватися до змін між класами.

У деяких випадках після переходу відмінників початкової школи до п'ятого класу навчальні досягнення в початковій школі є середніми. Це природний наслідок різних цілей початкової та основної шкіл. Тому на рівні початкової школи необхідно розвивати інтелект учнів до належного рівня, щоб цей процес міг ефективно продовжуватися в молодших класах.

Причиною дезадаптації є також несформованість понятійного мислення п'ятикласників. Операційна система інтелектуальної діяльності учнів має відповідати операційній системі, що використовується при навчанні предмету. Якщо учні оволоділи понятійним мисленням, вони легко зрозуміють і узагальнять матеріал, який їм пояснюється на уроці, а також матеріал, з яким вони знайомі в підручниках.

Якщо в учнів не розвинене концептуальне мислення, вони можуть візуалізувати наукові факти та положення, але переважно вони повинні запам'ятовувати інформацію, представлену в курсах і підручниках. Наявність цього факту не відразу помічають на уроках історії, біології чи географії. Однак для математики і фізики це очевидно. Такі учні можуть деякий час запам'ятовувати вільні мистецтва і в підсумку отримувати високі бали. Проте більшість учнів із несформованим понятійним мисленням не зможуть дати зв'язну відповідь на запитання в кінці параграфа. Через це навчання для них стає неповноцінним, а з деяких предметів — неможливим.

Засвоюючи зміст уроків, учні мають правильно розуміти всі наукові терміни, якими послуговується вчитель - «предметник», а також ті, що трапляються в текстах підручників.

Учителі-«предметники» мають:

- навчити учнів користуватися різними типами словників;
- привчити учнів систематично послуговуватися джерелами інформації.

Водночас важливо роз'яснити учням, що неповне, неточне розуміння лексичного значення слів зумовлює хибне сприйняття чи нерозуміння навчального матеріалу.

Труднощі, що виникають в учнів під час переходу до основної школи, можуть бути пов'язані також із певною деіндивідуалізацією, знеособлюванням підходу вчителів -«предметників» до учнів. Тому вчителям-«предметникам» потрібно: застосовувати особистісно орієнтований підхід; спрямовувати свою педагогічну діяльність на розвиток творчої особистості; задовольняти індивідуальні освітні потреби кожного учня.

Також труднощі в учнів п'ятих класів можуть спричинити:

- недоліки розвитку інтелектуальних здібностей — вищих форм мислення, що не розвинулися в початковій школі;
- неповноцінність навичок, зокрема навички читання.

Утім, сформоване почуття дорослості, високий рівень психологічної готовності до навчання в основній школі ще не забезпечують успішного подолання труднощів у навчанні й спілкуванні. У період адаптації важливо також забезпечити учням спокійну, комфортну обстановку у школі та вдома, встановити чіткий режим дня. Учні мають постійно відчувати підтримку і допомогу з боку вчителів та батьків.

Учителі - «предметники», класний керівник, адміністрація школи мають створювати такі ситуації, що давали б учням змогу проявляти ініціативу, відчувати, що вони мають право на помилку, власну думку, сприяли їхній участі у спільній діяльності, забезпечували працю в умовах альтернативи, вибору. Надзвичайно важливим завданням педагогів є сформулювати дружній учнівський колектив та забезпечити демократичну атмосферу під час освітнього процесу.

УХВАЛИЛИ:

1. Практичному психологу продовжити роботу з оцінки навчальної адаптації учнів 1-5 класів.
2. Класний керівник складає пам'ятку поради психолога та розміщує її в батьківському чаті та на інформаційних ресурсах навчального закладу.
3. Психологам підготувати матеріали з питань адаптації (плани, тести, анкети, висновки та інші форми і методи роботи), узагальнити їх у вигляді звітів та розмістити в папки.

ІІІ СЛУХАЛИ:

Середу Антоніну Іванівну, директорку ліцею, яка наголосила на необхідності організацій, які планують процес безперервної освіти, та можливості для учнів продовжувати навчання під час стабільних та аварійних відключень. Але надала колегам план дій щодо організації навчального процесу у закладі у разі відключення електроенергії. Наші школярі змушені навчатися в темряві, оскільки російські ракетні обстріли критичної інфраструктури призводять до аварійних відключень електроенергії. Багатьох батьків цікавить питання, як допомогти дітям продовжувати навчання без світла.

Перед нами – як надати якісні освітні послуги та ефективно налаштувати навчальний процес.

Зокрема, пропоную такі рішення:

1. Публікуйте завдання заздалегідь, щоб працювати в асинхронному режимі.
2. Запишіть власні відеоуроки та опублікуйте їх у відповідному додатку.
3. Публікуйте відеоуроки та презентації з доступних і перевірених джерел Інтернету.
4. Проводити консультування з використанням доступних засобів зв'язку: учнівського та батьківського чату, класних груп, мобільного зв'язку.
5. Пропонує можливість відкласти виконання запланованих завдань і зменшити обсяг завдань для самостійної обробки.
6. Індивідуалізувати студентів, які не мають доступу до Інтернету, та провести навчання у зручний для них спосіб.

Пономаренко Оксана Вікторівна, заступник директора, яка звертає увагу на такі моменти в умовах дистанційного навчання:

- не менше 30% форматів дистанційного навчання мають бути синхронними;
- решту тем можна розглядати в асинхронному режимі (учні опрацьовують матеріал самостійно, маючи доступ до онлайн-платформ);
- Вчителі повинні переглянути, які теми можна об'єднати, об'єднати з темами з інших предметів, залишити учням для самостійного вивчення, а які можна розглядати лише паралельно.
- Постійний моніторинг дозволить вчителям визначити, які теми засвоєно на належному рівні, а які потребують вдосконалення.

Щоб компенсувати недостатній матеріал, можна використовувати вільний час, передбачений кожною навчальною програмою.

Нагадаю, що під час воєнного і ракетного терору росіян Міністерство освіти просило вчителів звернути увагу на кількість домашніх завдань, які учні виконують самостійно.

«Найголовніше – це бажання навчатися, і завжди можна надолужити пропущену тему. І саме цим намагаються оперувати наші освітяни. Ми запровадили електронні додатки, які дозволяють навіть в умовах відключення світла, в режимі відсутності інтернету працювати з електронними ресурсами», - наголосив міністр.

- Електронна бібліотека на порталі Інституту модернізації змісту освіти містить 1335 підручників усіх назв з 1 по 11 клас.
- Видавництво «Ранок» надало учням та вчителям електронні підручники з усіх предметів для 1 та 5 класів.
- Всеукраїнська школа онлайн пропонує навчальні курси .
- Впроваджено єдиний гейміфікований застосунок «Вивчаю – не чекаю» для учнів перших-четвертих класів, який працює офлайн.

УХВАЛИЛИ:

1. Дотримуватись запропонованого плану надання освітніх послуг та консультацій під час відключення.
2. Ознайомити батьків та учнів з програмою у зручний для них спосіб.

IV СЛУХАЛИ:

Середу Антоніну Іванівну, директорку ліцею, яка зазначила, що цього року, зважаючи на всі труднощі та випробування, які постали перед нашою державою, відповідно, навчання розпочато за допомогою технології дистанційного навчання. Враховуючи всі особливості цього навчального року, слід пам'ятати, що навчально-виховний процес має здійснюватися у повній відповідності до навчального плану та навчального плану. Батьки наших учнів відіграють важливу роль у цьому процесі, вони контролюють відвідування онлайн-уроків, ефективність роботи тощо.

Тому прошу класних керівників, нагадати батькам здобувачів освіти наступні чинні нормативні документи в галузі освіти:

1. Постановою Кабінету Міністрів України від 13.09.2017 № 684 був затверджений Порядок ведення обліку дітей шкільного віку та учнів, який визначає, що у разі відсутності учнів, які не досягли повноліття, на навчальних заняттях протягом 10 робочих днів підряд з невідомих або без поважних причин навчальний заклад невідкладно надає відповідному територіальному органу Національної поліції та Службі у справах дітей дані таких учнів для провадження діяльності відповідно до законодавства, пов'язаної із захистом їх прав на здобуття загальної середньої освіти.

2. Поважна причина відсутності учня на заняттях підтверджується відповідною медичною довідкою закладу охорони здоров'я або письмовим поясненням батьків (одного з батьків) учня чи інших законних представників (для учнів, які не досягли повноліття), або учня (для повнолітніх учнів).

3. Якщо здобувач освіти систематично пропускає заняття без поважної причини, а навчальний заклад не має інформації про те, де він знаходиться, то за законом батьків

можна притягнути до адміністративної відповідальності (частини 1-4 статті 184 Кодексу України про адміністративні правопорушення).

Такі справи розглядають на засіданнях суду. Штрафи за цією статтею є досить високими: на перший раз попередження або штраф 850 – 1700 грн., якщо протягом року повториться те саме, то штраф буде від 1700 до 5100 грн. (без урахування судового збору).

4. Батьки також несуть відповідальність за куріння дітьми цигарок, вживання алкоголю, скоєння дрібних крадіжок, хуліганства та ін. Аналогічне покарання передбачене і для тих батьків, чиї діти скоюють діяння, що містять ознаки злочинів або інші адміністративні правопорушення у віці від 14 до 16 років.

5. Отже, навіть якщо заняття проводяться дистанційно, присутність дитини на уроках є обов'язковою, а контроль за цим покладається на батьків дитини.

6. Відповідно до статті 55 Закону України «Про освіту», батьки зобов'язані сприяти виконанню дитиною освітньої програми та досягненню дитиною передбачених нею результатів навчання.

7. Відповідно до ст. 53 Конституції України повна загальна середня освіта є обов'язковою.

8. Згідно зі ст. 150 Сімейного кодексу України батьки зобов'язані виховувати дитину в дусі поваги до прав та свобод інших людей, любові до своєї сім'ї та родини, свого народу, своєї Батьківщини, зобов'язані піклуватися про здоров'я дитини, її фізичний, духовний та моральний розвиток, зобов'язані забезпечити здобуття дитиною повної загальної середньої освіти, готувати її до самостійного життя. При цьому забороняються будь-які види експлуатації батьками своєї дитини.

9. Згідно з підпунктом 2 частини 1 статті 164 Сімейного кодексу України мати, батько можуть бути позбавлені судом батьківських прав, якщо вона/він ухиляються від виконання своїх обов'язків щодо виховання дитини та/або забезпечення здобуття нею повної загальної середньої освіти.

Навчання має охоплювати всіх учнів, які навчаються та працюють як у синхронному, так і в асинхронному форматах. Батьки повинні повідомляти, якщо учень не відвідує школу (онлайн-заняття) без поважних причин, оскільки батьки повинні забезпечити навчання дитини в навчальному закладі та нести відповідальність під час дистанційного навчання. Якщо це відбувається неодноразово і є системним, а батьки не реагують належним чином, то адміністрація школи ініціює створення комісії для відвідування сімей, розробку законопроекту щодо обстеження умов проживання дітей та отримання письмових пояснень від батьків. є для розуміння причин прогулів і невиконання роботи. Класний керівник складає характеристики на учнів, опис роботи, спрямованої на залучення учнів до навчально-виховного процесу, складає заступнику директора з НВР, який потім узагальнює матеріали та передає їх директору.

У свою чергу, директор готова висувати вимоги до відповідних соціальних служб та правоохоронних органів щодо притягнення батьків до відповідальності за невиконання своїх обов'язків. У разі відсутності неповнолітніх учнів на заняттях протягом 10 робочих днів поспіль з невідомих або необґрунтованих причин навчальний заклад передає відомості про таких учнів до відповідних регіональних органів Національної поліції та служби у справах дітей для забезпечення та захисту їх для здобуття загальної середньої освіти.

Відповідно до Постанови КМУ «Про затвердження Порядку ведення обліку дітей шкільного віку та учнів», якщо учня немає на одному чи на кількох уроках чи

протягом усього навчального дня (кількох днів), заклад освіти повинен мати інформацію про причини відсутності. Такими причинами можуть бути: хвороба, сімейні обставини, візит до лікаря, лікування в санаторії, візит до військкомату чи інших органів державної влади або самоврядування тощо.

Причини відсутності учня на заняттях підтверджуються медичною довідкою закладу охорони здоров'я або письмовим поясненням батьків (одного з батьків) учня чи інших законних представників (для учнів, які не досягли повноліття) або учня (для повнолітніх учнів), що зберігаються в його особовій справі протягом навчального року. Це все стосується і дистанційного навчання.

УХВАЛИЛИ

1. Взяти до уваги всю наведену вище інформацію та застосувати її у своїй роботі.
2. Ознайомити батьків з нормативно-правовою базою та їх обов'язками, якщо їхні діти не залучаються до навчання та освітнього процесу під час навчання за технологіями дистанційного навчання.

V СЛУХАЛИ:

Пономаренко Оксану Вікторівну, заступника директора з навчально-виховної роботи, яка зазначила, не за горами кінець семестру. Час поговорити про те, як правильно виставляти підсумкові та семестрові оцінки за вимогами НУШ, заповнювати класні журнали за 5 клас.

Ми з вами спільно ухвалили і виконували наступні рішення протягом першого семестру:

- Встановили бальне оцінювання учнів
- У першому семестрі 5-го класу проводили поточне формувальне, підсумкове та проміжне оцінювання результатів навчання учнів за 12-бальною шкалою.
- Супроводжували оцінку словесним описом, акцентуючи увагу на досягненнях учня (а не на помилках чи невдачах).
- Річне оцінювання проводили на основі комплексного оцінювання успішності I та II семестрів.
- Якщо неможливо визначити рівень успішності учня у зв'язку з тривалою відсутністю учня, у класному журналі та конспекті записували «(н/а)» (не атестований(а)).
- Розробили критерії оцінювання учнів п'ятих класів.

Ми з вами реалізуємо це з 1 вересня 2022 року до 2023 року. р. Також нагадували, що оцінювання має бути спрямоване на очікувані результати навчання груп учнів у галузях освіти, пов'язаних з національними стандартами. Критерії оцінювання мають відповідати навчальному плану окремої дисципліни чи програми та бути чітко визначені в освітній програмі навчального закладу.

Підсумовуючи, хочу лише зазначити, що наповнення періодичних видань у Новій українській школі також має відповідати принципам автономії навчальних закладів та академічної свободи вчителя. Це означає, що дизайн і зовнішній вигляд класного журналу в різних навчальних закладах може відрізнятися.

Також хочу звернути вашу увагу на нормативні документи, що регламентують правила ведення журналів у 5-х класах НУШ:

- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17).
- Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України від 08.05.2019 № 621, від 01.03.2021 № 268).
- Методичні рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5–6-х класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289.
- Інструкція з ведення класного журналу 5–11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496.
- Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році (лист МОН від 19.08.2022 № 1/9530–22).

Перший вчитель, який розпочав навчання в рамках реформи ЗНО, нагадала присутнім, що свідоцтво про успішність відображає рівень 5-6 класів. успішність студентів визначається за переліками предметів і комплексних курсів, визначених освітньою програмою навчального закладу. Форма Свідоцтва досягнень (Додаток 1 до Пропонованої методики оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які навчаються за новими державними стандартами базової загальної середньої освіти) є орієнтовною, а перелік предметів та комплексний навчальний план визначаються навчальний заклад на основі затвердженого навчального плану. Перед друком свідоцтва бажано видалити зайві рядки або підкреслити назви курсів згідно навчального плану навчального закладу.

Графа «Характеристика навчальної діяльності» формується з переліку крос-умінь, визначених Національними стандартами базової середньої освіти. Приписану графу заповнює класний керівник за результатами спостережень з учителем-предметником, який працює з класом). Спостереження проводяться протягом року за програмою, встановленою навчальним закладом. Рекомендується відзначати учнів із особливо очевидними наскрізними навичками, особливо демонстрацією інтересу до навчання, розуміння прочитаного, здатності висловлювати власні ідеї, мислити критично та систематично, логічно обґрунтовувати свої позиції, діяти творчо, демонструвати ініціативу в навчальному процесі, здатність конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, вирішувати проблеми та співпрацювати з іншими для заохочення подальшого розвитку відповідних навичок. Заповнення колонки здійснюється шляхом встановлення відповідної позначки навпроти сформованого вміння.

Педагогічні колективи можуть виробляти власні способи спостереження за розвитком наскрізних умінь і застосовувати у тому числі вербальні характеристики замість позначки. Заповнення цієї графи здійснюється по завершенню кожного навчального року або в разі зміни здобувачем освіти навчального закладу. Заповнення графи «Характеристика результатів навчання» здійснюється відповідно до переліку

навчальних предметів, визначених затвердженою освітньою програмою закладу. Заповнюється з урахуванням фіксованих у класних журналах результатів досягнень учнів упродовж навчального року. Рекомендуємо систему оцінювання результатів навчання в освітніх галузях «Мистецтво», «Соціальна та здоров'язберезувальна», «Фізична культура» здійснювати на позитивному ставленні до кожного учня, і враховувати не рівень недоліків та прорахунків а рівень особистих досягнень. Визначення досягнень учнів з зазначених вище галузей нададуть змогу вчителю об'єктивно, але водночас, не пригнічуючи особистість, оцінити тих, хто не має яскраво виражених художніх чи фізичних здібностей, проте характеризується сумлінним ставленням до навчання, активністю, ініціативністю.

Також у Свідоцтві досягнень запропоновані загальні критерії оцінювання результатів навчання (Додаток 2) є орієнтовними і можуть бути застосовані в частині, що відповідає очікуваним результатам навчання, визначеним відповідною навчальною програмою. Критерії оцінювання за предметами або освітніми галузями розробляються відповідно до загальних критеріїв оцінювання з урахуванням характеристик груп загальних результатів відповідної галузі, це питання ми розглядали ще у серпні. Орієнтовні критерії з кожного навчального предмета можуть також міститися в навчальних програмах дисциплін і конкретизуються в освітній програмі закладу освіти.

Оцінювання має бути зорієнтованим на очікувані групи результатів навчання, передбачені навчальною програмою з відповідного предмета або курсу.

УХВАЛИЛИ:

1. У лівій стороні журналу перед виставленням семестрової оцінки, у колонках без дат записуємо групи обов'язкових результатів навчання з освітньої галузі повністю словами чи аббревіатурою (наприклад, ПРО 1, ПРО 2 і ПРО 3, де ПРО – аббревіатура природничої освітньої галузі, а цифри (1, 2, 3) – номери груп обов'язкових результатів, відповідно до Свідоцтва досягнень учнів.

2. З правої сторони журналу у кінці кожного семестру, після теми останнього уроку, у колонці «Дата» рекомендуємо записати аббревіатуру ПРО (природнича освітня галузь), а у графі «Зміст уроку» – зафіксувати їх значення (формулювання) відповідно до Свідоцтва досягнень учня, а саме: – проводить дослідження природи; 4 Продовження додатка 3 – опрацьовує та використовує інформацію; – усвідомлює закономірності природи. І так по кожній освітній галузі.

3. Затвердити Свідоцтво досягнень учнів 5 класу НУШ запропонованого зразка.

4. «Стан сформованості». Заповнення цієї графі здійснити по завершенню навчального року або в разі зміни здобувачем освіти закладу освіти шляхом виставлення позначки «сформовано/формується» навпроти кожного зазначеного вміння. Вона заповнюється класним керівником за результатами спостережень, проведених спільно з іншими вчителями - предметниками упродовж року за планом, визначеним закладом освіти.

5. При оцінюванні учнів 5 класу НУШ та заповненні сторінок класного журналу 5 класу НУШ дотримуватись запропонованих рекомендацій.

VI СЛУХАЛИ:

Середу Антоніну Іванівну, директорку ліцею, з інформацією щодо виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 08.08.2022 № 707 «Про затвердження Інструкції з ведення ділової документації у закладах загальної середньої освіти в електронній формі» зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 09 вересня 2022 р. за № 1029/38365 (із змінами)

УХВАЛИЛИ:

1. Інформацію взяти до роботи.

VI СЛУХАЛИ:

Антоніну Іванівну, директорку закладу, яка зазначила, що Україна стоїть перед серйозною загрозою для збереження національного суверенітету, підтримки територіальної цілісності та виживання України як нації. Враховуючи реалії сьогодення, питання безпечного та комфортного освітнього середовища та якості освіти є пріоритетними на 2022/2023 навчальний рік. Перед педагогами стоїть складне завдання – створити умови безпеки та психологічної стійкості для надання якісної освіти в умовах воєнного часу. Адміністративно-педагогічний колектив закладу приступив до нових обов'язків. Навчальний процес може змінюватися дуже швидко. Мова йде про захист життя та здоров'я учасників освітнього процесу в надзвичайних ситуаціях, особливо під час воєнного стану.

Вона звернула увагу на те, що виховна робота покликана забезпечити безпечну складову здоров'я освітян усіх рівнів та залучити до освітнього процесу всіх учасників. Особлива і важлива роль належить класному керівнику, який знайомиться зі своїми учнями, організовує виховний процес, надає відповідні послуги у проведенні виховної роботи. В умовах воєнного стану та постійної загрози війни одним із напрямків роботи класного керівника є надання учням основ безпеки, ознайомлення з правилами роботи та побуту, які важливі в певних ситуаціях для збереження здоров'я. З цією метою завучем щотижня проводяться інструктажі та методичні рекомендації з безпечної поведінки в навчально-виховному процесі «Увага! Вибухові речовини та невстановлені предмети», «Правила безпечної поведінки в надзвичайних ситуаціях».

Вона висвітлила питання розвитку проживання таких дітей, роль класних керівників, які мають вивчати умови проживання таких дітей, досвід їхнього влаштування та необхідність цілісного виховання. Вона звернула увагу на важливість психологічної підготовки вчителів. Адже особистісна стійкість викладачів, їх емоційний стан впливає на здатність надати необхідну підтримку учням у надзвичайній ситуації військового характеру, а також на якість викладання та якість результатів навчання учнів.

Оксана Вікторівна ознайомила присутніх з основними аспектами організації пожежної безпеки та цивільного захисту в навчальному закладі та наголосила: «Основними аспектами організації питань безпеки та цивільного захисту в закладі є готовність в технічному плані; готовність працівників закладу до реагування на надзвичайні ситуації». Також зазначила, що перебування в умовах і на території військових дій наражає населення на високий ризик, особливо в ситуаціях, пов'язаних

зі збройними протистояннями. В різних ситуаціях загроз, які можуть виникнути під час надзвичайних подій та воєнних дій, зберегти спокій допоможуть знання з основ безпеки та правил поведінки щодо дій в наявних ситуаціях. Тому рекомендувала класним керівникам ще раз опрацювати методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в 2022/2023 навчальному році в початковій школі в умовах воєнного часу та розроблені вченою радою Інституту проблем виховання НАПН України (протокол № 4 від 31 березня 2022 р.), методичні рекомендації щодо наскрізної навчальної програми з позашкільної освіти «Основи безпеки життєдіяльності в умовах бойових дій», де розглядаються такі теми:

- Умови війни: правила та поради;
- Хімічна небезпека;
- Радіаційна аварія;
- Рани та їх обробка;
- Пов'язки та їх накладання;
- Перша допомога при опіках, перегріванні, обмороженні;
- Тести на виявлення ознак життя.

Порекомендувала відповідну літературу, яку можна використати у роботі з учнівським та батьківським колективами.

УХВАЛИЛИ:

1. Взяти до уваги інформацію «Про стан роботи педагогічного колективу з безпеки життєдіяльності учнів в умовах воєнного стану».
2. Здійснювати аналіз стану охорони праці на виробництві відповідно до вимог організаційного положення про охорону праці учасників навчально-виховного процесу закладу.
3. Сформулювати заходи щодо усунення недоліків з питань безпеки життєдіяльності загальноосвітнього навчального закладу та забезпечити їх безумовне виконання.
4. Проводити додаткову роботу з педагогічними кадрами щодо створення безпечних умов життєдіяльності учасників виховного процесу воєнного стану.
5. Організувати спільне онлайн-навчання з працівниками цивільного захисту та правоохоронних органів щодо дій у разі виникнення загрози чи надзвичайної ситуації.

Заступнику директора з ВР:

1. Постійно контролювати поведінку класних керівників під час спілкування, наставляти учнів на безпечну поведінку під час навчального процесу та в позаурочний час.
2. Підготувати та провести психологічний тренінг з практичними психологами.

Класним керівникам:

1. В класних колективах під час навчально-виховного процесу повторити інструктаж БЖД та перевірити знання правил безпечної поведінки в надзвичайних ситуаціях.
2. Дослідження ситуації внутрішньо переміщених дітей, їхнього досвіду переселення та їхніх потреб з метою ефективного залучення їх до навчання.
3. Між учасниками навчально-виховного процесу використовувати різні форми телекомунікації відповідно до норм санітарних правил.
4. Щоденний моніторинг та аналіз статистики охоплення дистанційним навчанням.

Голова

А.І.Середа

Секретар

О.В.Пономаренко